

Teksti KoLe-57:n 50-vuotisjuhla-julkaisussa vuonna 2007

MISTER KOLE

Nimeän täten omavaltaisesti Seppo Tohkan Mr KoLeksi. Tuskin kenelläkään on siitä nokan koputtamista.

Marraskuussa 70 täyttävä, yhä armeijaryhtinen mies on ollut Kouvolan Lentopalloilijoiden toiminnassa vuodesta 1959 lähtien ja jatkaa yhä periaatteenaan: "En koskaan sano ei, jos hallitsen jonkun homman ja muistini siihen riittää. Mielelläni autan jutuissa, jotka vaativat rutiinia ja suunnittelukykyä, sillä niitä minulle on vuosien mittaan kertynyt. Kun jotain järjestetään, homman pitää pyöriä." Seppo on tuttu näky niin veteraaniturnauksissa kuin junnubiitsissäkin. Herrasmies rauhoittaa tilanteen kuin tilanteen ja tuo paikalle arvovaltaa. Ei hän kokemustaan vähättele, muttei toisaalta tuo itseään esillekään. Tehkäämme se siis hänen puolestaan.

Vaikeus viehättää

Seppo Tohka syntyi 14.11.1937 Valkealan Inkerilän kylässä. Lentopallo tuli tutuksi kyläkilpailuissa Tuohikotin kentillä. Ensikosketuksen aika oli vuonna 1950 koulussa, jossa lajia esitteli opettaja Kalervo Homan Tirvalta.

"Ei uusi ja vaikea laji heti kantanut hedelmää. Maaseudulla oli kuitenkin helppo rakentaa kenttä ulos, ja siitä se lähti. Lentopallo oli myös halpa harrastus."

Seppoa lajissa viehätti ennen muuta sen vaikeus, jonka kanssa mies väittää yhä kamppailevansa ja jonka uskoo myös monilla vaikuttavan lajin valintaan nykyisin. Tekniikka kun pitää opetella, ja siihen menee aikaa vuosia.

Metsäteknikon työhaaveiden kariuduttua nuori mies valitsi - sanojensa mukaan sattumalta - armeijan, jonka parissa kului hujahtaen 26 vuotta. "Menin divisioonan esikuntaan alikersanttina ja lähdin toimiupseeriyliluutnanttina.

Valintaani en ole koskaan katunut."

"Kentällä en ollut päivääkään. Aloitin Kouvolan esikunnissa, olin 70-luvun alussa YK-tehtävissä Kyproksella ja vielä 80-luvulla eläkkeelle jäätyäni pari vuotta "poliisina" Neuvostoliiton Sovetskissa (Johannes)", Seppo kertoo työuraansa.

Työn myötä löytyi myös lentopallo. Kouvolan esikunnassa työskennelleet Kauko ja Maire Jyllilä - vastaperustetun KoLen puheenjohtaja ja sihteeri - puhuivat tulokkaan mukaan.

"Jouduin heti sihteeriksi. KoLea pyöritti silloin pieni nurkkakunnan porukka kuin perheyritystä. Varaa ei ollut edes palloihin. Vähän rahaa alkoi tulla vasta, kun vuonna 1970 pelasimme mestaruussarjassa."

Vaihtuvuutta tarvitaan

53 vuotta pelannut ja yhä jatkava Seppo hymähtää, kun utelen ura huippuhetkiä: "Tasapaksua puurtamistahan tämä on ollut", mutta suostuu sitten nimeämään vuoden 1969 SM-sarjaan nousun ja karsinnan Kokkolan Tiikereitä vastaan sekä vuoden 1980 ensimmäisen 35-vuotiaiden SM-kullan. Sen jälkeenhän veteraanikultaa tuli vielä kahmaloitain.

"Alussa valmennus oli aivan olematon. Minäkin opettelin hiljalleen itsekseni, ja pojat kävivät aina Venäjällä asti katsomassa mallia."

Alkuvaiheissa KoLessa pelasi peräti viisi Ekrothia, Pena, Jussi, Make, Rainer ja Eki. Seppo luettelee myös Veikko Viantien, Sepot Lahden ja Pohjolan, Lasse Laineen, Heikki Viitasen, Järviön Veikon ja Pentin sekä Risto Vireksen. Rautatieläisiä ja sotilaita lähes kaikki.

Pelit pelattiin pääosin ulkona kesäisin, kun halleja ei ollut.

Kuntotalon tunnelman muistaa yhä moni. KoLen hyökkääjä-Sepon pelit tosin siirtyivät vuonna 1971 vajaaksi vuodeksi Kyprokselle, missä hän joutui myös valmentajaksi. Muistoksi jäivät mm. voitto Neuvostoliiton suurlähetystöstä ja YK-joukkojen kansainvälinen mestaruus.

Myös monet työkurssit veivät armeijan miestä muualle, eikä tämä sitä sure:

"Laji kaipaakin vaihtuvuutta."

KoLessa Seppo on ollut mukana aina jossain muodossa, nyt johtokunnassa veteraanijäsenenä. Peliporukkaa eivät seitsenkymppiset enää omista riveistä saa, ja Seppo onkin edustanut milloin Koskenmäen Kisailijoita, milloin Päijät-Äijä.

Kouluihin pitää päästä

Selkävaivat ovat myös ajoittain estäneet pelaamisen, mutta vielä on miehellä aikomus yrittää kilpailujoukkueeseen mukaan.

"Lentopallo ei ole välilevyjeni luttuun menoa aiheuttanut, istumatyö ennemminkin. Tämän kanssa on vain eletävä", kuittaa Seppo, jonka muistellaan aikanaan tehneen Halli-Volley-ohjelmaa puoliksi maaten, kun ei istumaan pystynyt.

Lentopalloliiton toiminnassa hän on ollut mukana pitkään, myös ykkösluokan/pääsarjatuomarina ja 55-vuotiaasta alkaen ottelutarkkailijana.

Hänen näkemyksiään lajin nykytilasta lienee syytä kuunnella hartaudella.

"Säännösten muutos kehitti merkittävästi peliä niin yleisön kuin pelaajien eduksi. Miesten maajoukkueen viimeaikainen menestys ja medianäkyvyys antavat uskoakseni monelle intoa jatkaa esikuviansa jäljillä. Siihen on nyt myös mahdollisuus ja valmennusoppiakin tarjolla."

Pituuden merkitystä Seppo ei kovin korostaisi, sillä muutkin avut yhä ratkaisevat. Tärkeimpiä ovat asenne ja halua kehittyä, joita eivät pitkätkään harjoitusjaksot lannista.

Kilpailu lajien kesken on kovaa, eikä koulujen liikuntatuntien vähentäminen tilannetta paranna.

Seppo ei silti suostu synkistelemaan, vaan muistuttaa lentopallon sopivuudesta kaikille.

"Tärkeintä olisi päästä opettamaan lajia kouluihin, sillä vain siellä on mahdollisuus tavoittaa suuret joukot."

KoLen laimeahkoa nykytilaa Seppo ymmärtää. Talkoisiin ei 90-luvun laman jälkeen enää ole suomalaisia juurikaan saanut. Verotus on latistanut seurojen varainkeräysintoa entisestään.

KoLen puurtajille hän toivoo jaksamista, sillä vain toiminnan kehittämällä ja ajanmukaistamisella mennään eteenpäin.

Teksti HANNELE NIEMI

Kuvat JUHA TUOMIOJA JA SEPPO TOHKAN ALBUMI

KUVATEKSTIT

Seppo Tohka on aina valmis auttamaan, kun lentopallossa tai biitsissä tarvitaan.